

των· διό ἐκέρυξαν κατ' αὐτῶν πόλεμον, τὸν πρῶτον διὰ τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν θάλασσαν στόλου αὐτοῦ· Ἰλλυρικὸν ὀνομασθέντα (230 Π. Χ.). Οἱ ὑπατοὶ Γ. Φούλβιος καὶ Α. Ποστούμιος, μετὰ δυνάμειος ἀξιολόγου ἀπάραντες κατέπλευσαν πρῶτον εἰς Κέρκυραν· ὁ δὲ Δημήτριος ὁ Φάριος, δυσμενῶς ἤδη ἔχων τὴ βασιλείαν· Τεῦτα, παρέδωκε τὴν πόλιν τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ οὕτως ἡ Κέρκυρα προσήλθεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Ῥωμαίων. Κατόπιν αὐτῆς· καὶ ἡ Ἀπολλωνία καὶ ἡ Ἐπίδαμνος τὴν αὐτὴν τύχην ἔλαβον, τῶν Ἰλλυριῶν διαλυσάντων τὴν πολιορκίαν αὐτῶν· αὐτοὶ δὲ οἱ Ἰλλυριοὶ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καταναγκασθέντες ἐδέξαντο τὴν εἰρήνην (228 Π. Χ.) Πολυβ. Β'. 9—12 (15).

Οὕτως οὖν οἱ Ῥωμαῖοι ἔλαβον σταθερὸν πόδα ἐπὶ τῆς Ἰλλυρικῆς καὶ ἡπειρωτικῆς αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῇ συνθήκῃ τῇ γενομένῃ μεταξὺ τοῦ Βασιλέως τῶν Μακεδόνων Φιλίππου καὶ τοῦ Ἀννίβα μετὰ τὴν ἐν Κάνναις μάχην (215 Π. Χ.) ῥητῶς ὀρίζετο, μὴ ἐξεῖναι τοῖς Ῥωμαίοις ἐν τῇ κατοχῇ τῆς Κερκύρας, Ἀπολλωνίας, Ἐπιδάμνου καὶ τῆς λοιπῆς Ἰλλυρικῆς παραλίας μένειν (Πολυβ. Ζ'. 9). Ἄλλ' ὅτι ἡ Ἐπίδαμνος μετὰ τὸν διύτερον Καρχηδονικὸν πόλεμον (202 Π. Χ.) ἐντελῶς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων μετίθη, ἀναμφιβόλῳ ἐστὶ, καὶ ἔκτοτε ὑπὸ τὸ ὄνομα Δυρράχιον ἐν τοῖς Μακεδονικοῖς πολέμοις ἐγένετο τὸ κυριώτατον ἀποβατήριον, ἡ ὁμισμα τοῖς Ῥωμαίοις ἐκ Βρεντηρίου. Βῦθος μετὰ τὴν νίκην τῶν Μακεδόνων οἱ Ῥωμαῖοι πάντοτε μείζονα ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς Ἀνατολῆς λαμβάνοντες, καὶ διὰ τοῦτο ταχυτέρας πρὸς αὐτὴν σχέσεις ἀνάγκην ἔχοντες, κατεσκευάσαν, ὡς εἶδη εἰρηται, τὴν μεγάλην ἐκείνην στρατιωτικὴν ὁδόν, τὴν ἀπὸ Δυρράχου καὶ Ἀπολλωνίας διὰ Θιτσαλονικῆς μέχρις Ἑλλησπόντου, ἧς τὸ ὄνομα μόνον Ἐγνατία ὁδός (via Egnatia) διετήρησεν ὁ Στράβων (Ζ. σ. 322, 323, 327, 329)· περὶ δὲ τοῦ χρόνου τῆς κτίσεως αὐτῆς, ὡς καὶ περὶ τοῦ κτίστοι, οὐδὲν ἄλλο γινώσκουμεν, ἢ ὅτι ἤδη ὁ Πολύβιος ἐγίνωσκεν αὐτὴν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν τοῦ Στράβωνος. Τὸ δὲ Δυρράχιον ὡς ἐκ ταύτης τῆς ὁδοῦ διετήρησεν ἐπ' αἰῶνας μεγάλην σημασίαν. Ἐπὶ τῶν μεταξὺ Καίσαρος καὶ Πομπηίου ἐμφυλίων πολέμων (49—48 Π. Χ.) τὸ Δυρράχιον καὶ ἡ περὶ αὐτὸ θάλασσά τε καὶ ἡπειρος ἐγένετο θέατρον μέρους αὐτῶν· ἐκείνη ἡ θάλασσα ἐξηγριωμένη ἤκουσε μετὰ τοῦ κυβερνήτου τοῦ πλοιαρίου ἐκ τοῦ στόματος τοῦ μεγάλου ἀνδρός τὸ θρυλούμενον ἐκεῖνον· αἰθι, γενναίε, τόλμα, καὶ δέδιδε μηδέν. Καίσαρα φέρεις, καὶ τὴν Καίσαρος τύχην συμπλέουσάν» (Πλουτ. β. Καίς. 38). Ὁ Πομπήιος φυγὼν τὸν Καίσαρα ἐκ τῆς Ἰταλίας (49 Π. Χ.) ἑστρατοπέδευσε παρὰ τῷ Δυρράχῳ καὶ ἐπειρᾶτο μάλιστα

(15) Ὡς δὲ πῶς εἶχεν ἡ συνθήκη. «Φόρους τε τοὺς διαταχθέντας οἰσιν, πάσης τε ἀναχωρήσειν τῆς Ἰλλυρίας, πλὴν ὀλίγων τόπων» καὶ τὸ συνέχον, ὃ μάλιστα πρὸς τοὺς Ἕλληνας διέτεινε, μὴ πλεῦσαι πλέον, ἢ δυσὶ λέμβοις ἔξω τοῦ λίσσου, καὶ τούτοις ἀνόπλοις [Πολυβ. Β'. 12]. »

(16) Ὁ Σιδιμουῆδος οὗτος, Γόθος τὸ ἔθνος τῆς αὐτῆς ὥς καὶ ὁ Θεοδώριχος φυλῆς, τῆς τῶν Ἀλάνων, ἐν Δυρράχῳ νευμριυμένος, κατεῖχεν ἐκείνην μέγαν γαίαν παρὰ τὴν πόλιν ταύτην. Λαμβάνων σὺνταξιν παρὰ τοῦ αυτοκράτορος, καὶ ἀνεψίος αὐτοῦ τοῦ ἀρχόντος τῶν δομειστικῶν καὶ ἐννομένου τῆς Βερίνης, ἐπιστεῦτο ἀφωσιωμένος εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους· ἀλλ' ἐν τῇ περιστάσει τῇ προϋτίμησε τὸ τοῦ δημοφύλου συμφέρον παρὰ τοῦ αυτοκράτορος τῶν Ῥωμαίων. Διὰ δόλου λαμπρικὸν φόβον ἐμβαλὼν εἰς τοὺς Δυρράχηνους, ἐγέναν αὐτοὺς τε καὶ τὴν φρουράν τῆς πόλεως, ἐκ τῶν ἰσχυρίων ἀνδρῶν συγκειμένην καὶ ἱκανὴν καὶ κατ' ἀποδοκῆτον ἐπιθέσεως τὴν πόλιν ὑπερασπίσαι, καὶ ἐρημον τὴν πόλιν παρέδωκε τῷ Θεοδώρικῳ (Αὐτοκράτορι) μερέττερον περὶ τούτων ἴδε Histoire du Bas Empire par Lebeau. T. VII. σ. 110—119). Ὁ Σαβιανὸς ἐνίκησε μὲν κατὰ κράτος τὴν ἐπιπλοαρχὴν τοῦ στρατοῦ τοῦ Θεοδώριχου, λαβὼν μάλιστα ἐκτὸς τῶν 2000 φορητῶν ἀμαζῶν καὶ ὑπὲρ 5000 αἰχμαλώτους, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Δυρράχου, τοῦτο δὲ παρέδωκεν ὕστερον αὐτῷ ὁ Θεοδώριχος, ἀντάλλαγμα λαβὼν παρὰ τοῦ Σαβιανῆος μέρος τι τῆς Δακίας εἰς ἰδιοκτησίαν καὶ τὸν στρατηγὸν ἀξίωμα (ἰδ. ἐνθ' ἄνωτ. σ. 125).